

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

12002

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte bàsic per a la instal·lació d'un camp de boies d'amarratge ecològiques a sa Foradada, terme municipal de Deià (9a-2023)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 11 de juliol de 2023 i d'acord amb l'article 8.1.a) del Decret 3/2022, de 28 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 31 d'1 de març de 2022),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte bàsic per a la instal·lació d'un camp de boies d'amarratge ecològiques a sa Foradada, terme municipal de Deià, en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

El projecte està sotmès al tràmit d'avaluació d'impacte ambiental d'acord amb el Decret Llei 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refòs de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, atès que està inclòs en el seu annex 2, grup 7, punt 9 Qualsevol projecte o actuació que pugui afectar als ecosistemes marins.

D'acord amb l'art. 7.2. a de la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i l'art. 13.2 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refòs de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada establerta al capítol II secció 2ª de l'esmentada Llei 21/2013.

2. Descripció i ubicació del projecte

El present projecte de camp de boies s'ubica a sa Foradada, a la costa nord de Mallorca, al terme municipal de Deià. Es situa a la Zona Especial de Conservació (ZEC) marina ES5310082 s'Estaca Punta de Deià i annex a la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) terrestre ES0000223 Sa Foradada. També es localitza a la ZEPA estatal ES0000520 Espai marí del nord de Mallorca. A més, es localitza a l'àmbit marí del paratge natural de la serra de Tramuntana.

Per a la delimitació del camp de boies s'ha tingut en compte el polígon establert al document «Anàlisi espacial de la capacitat de càrrega nàutica de les zones de fondeig de les Illes Balears, de Gómez, A.G., Balaguer, P., Fernández-Mora, A., Tintoré, J. 2021», que estima la capacitat d'acollida d'embarcacions d'oci a les zones de fondeig de les Illes Balears a través de la capacitat de càrrega nàutica espacial, entesa com la relació entre l'espai disponible i la capacitat d'embarcacions que poden fondejar simultàniament, i també s'ha tingut en compte la zona grafiada com a «praderies a regular» al Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la posidònia, i a més, s'han afegit zones considerades aptes per al fondeig.

S'instal·laran 30 ancoratges. Es preveu la instal·lació de 28 ancoratges de tipus ecològic de sistema helicoidal-helix o Manta Ray clavats en el substrat del fons marí i 3 ancoratges mitjançant tac químic en fons rocosos. El model concret es definirà al projecte executiu. Cada amarratge disposarà de cap de fondeig que permet eliminar el principal element erosiu, la cadena, i boia de senyalització de baix impacte paisatgístic. Quan sigui possible es cercarà que els ancoratges ecològics s'instal·lin sobre clarianes arenoses lliures de posidònia.

3. Avaluació dels efectes previsibles

L'objectiu i efecte principal és evitar el fondeig d'embarcacions amb àncores, que danyen el fons marí de posidònia, a través de la instal·lació d'ancoratges ecològics de baix impacte ambiental. No obstant això, durant la instal·lació d'aquests sistemes es poden produir efectes per la contaminació atmosfèrica i acústica de la maquinària a utilitzar i per l'afecció del fons marí a la superfície on s'ubica l'ancoratge, així com també per la contaminació del medi marí per la terbolesa que es produeix durant les obres i per les emissions de les embarcacions a utilitzar.

El camp de fondeig previst s'ubica al paratge natural de la serra de Tramuntana, regulat pel seu Pla d'ordenació dels recursos naturals (PORN), que a l'article 82 ja preveu mesures per evitar l'afecció dels fondejos, de manera que prohibeix la fixació dels sistemes d'ancoratge sobre el fons marí sobre praderies de posidònia oceànica i sobre fons de maèrl, quan al projecte presentat es fixen sistemes d'ancoratge sobre

fons de posidònia oceànica.

També es produiran impactes durant la fase de funcionament, primer per l'efecte crida que pot ocasionar la instal·lació d'un camp de boies que incrementi l'afluència d'embarcacions a la zona, també per l'efecte de l'ombra de les embarcacions que disminueix la lluminositat que arriba a la posidònia, i especialment per tots els impactes derivats de la utilització del camp de boies per l'estada d'embarcacions, amb el conseqüent augment de la contaminació de les aigües (sentines, aigües de neteja, menjar, restes d'hidrocarburs, d'olis, de pintures anti-incrustants, etc.) i l'afecció a la posidònia i a les espècies de la zona.

A més, atès que el projecte preveu un amarratge a l'embarcador de sa Foradada, per a embarcacions tipus creuer per embarcar i desembarcar passatgers, es produiran impactes ambientals tant a l'àmbit marí com al terrestre i als hàbitats i espècies presents dels espais protegits Xarxa Natura 2000 i paratge natural de la serra de Tramuntana.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, s'han consultat diverses administracions i entitats afectades i a la data d'emissió del present informe a l'expedient hi consten els següents informes:

- Ofici del Servei de Planificació al Medi Natural de data 30 de març de 2023 que indica que l'òrgan competent per emetre informe és el Servei d'Espais Naturals.

- Servei de Protecció d'Espècies de data 3 d'abril de 2023 que informa que el projecte compleix amb les determinacions del Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la posidònia (art. 5 i 8), que és una zona inclosa a l'annex 2 com «a regular» i que té relació amb la gestió de l'espai Xarxa Natura 2000, i conclou que el projecte no és susceptible d'estar sotmès a una AIA ordinària. Recorda que està sotmès a l'autorització ambiental a què es refereix el decret esmentat, que haurà d'emetre la Direcció general d'Espais Naturals i Biodiversitat, una vegada superat el tràmit d'AA.

- Direcció Insular de Patrimoni del Consell de Mallorca de data 19 d'abril de 2023 que determina que atesa la possible afectació sobre els derelictes coberts per sedimentació en el cas dels primers tipus, de fons blans, i per tal de continuar amb la tramitació de l'expedient s'ha de nomenar un tècnic competent en arqueologia que ha de presentar un projecte d'intervenció arqueològica subaquàtica previ a la resolució sobre el projecte de referència. El projecte de prospecció subaquàtica ha de ser autoritzat per la DIPH del Consell de Mallorca. Un cop duta a terme la intervenció, s'hauran de presentar els resultats al Servei de Patrimoni del Consell de Mallorca a fi i efecte d'avaluar l'impacte sobre eventuais restes patrimonials, emetre informe i plantejar, si s'escau, aquelles modificacions necessàries per garantir la seva conservació.

- Servei d'Espais Naturals de data 21 de juny de 2023 que conclou:

1. En referència al PORN de la Serra de Tramuntana s'informa desfavorablement el projecte d'actuacions d'instal·lació d'un camp de boies d'amarrament ecològiques a Sa Foradada (TM Deià) per part de Ports IB, dins l'àmbit del paratge natural de la Serra de Tramuntana.

Una vegada analitzades totes les propostes de distribució de punts fixos d'ancoratge presentades, es considera que cap de les alternatives que s'han presentat en el projecte dona compliment a l'article 82 del PORN de la Serra de Tramuntana, i per tant, s'ha de tornar a presentar una nova alternativa que compleixi els següents requisits:

- El punts de fixació sobre el fons només podran estar a zones lliures de posidònia, bé sobre fons arenós, bé sobre fons de roca. (art. 82 PORN).
- S'ha d'incloure una àrea de 100 m al voltant del camp de boies on sigui prohibit fondejar.
- Per tal d'evitar perills per a les persones que accedeixin a la cala, a més d'abalisar la zona de bany, s'ha d'abalisar un canal d'entrada i sortida per al desembarc a la cala en cas d'emergència o necessitat.
- Només es podran emprar punts de fondeig de baix impacte (helix, manta ray, o tacs químics si és a roca).
- S'ha d'acompanyar la nova proposta de punts de fondeig d'un estudi científic sobre la caracterització del fons, amb batimetria i geolocalització dels punts de fondeig.
- S'ha d'adjuntar una cartografia actualitzada del fons.
- S'ha d'eliminar el punt d'amarrament fix per a embarcacions de transport col·lectiu al mollet, ja que es considera que el desembarc massiu de persones en una cala tan reduïda, sense serveis i amb proximitat de llocs de nidificació d'espècies protegides, no és adient per a la conservació de la zona.

2. D'acord amb l'article 101.2 del PORN de la Serra de Tramuntana, a més del que preveu la normativa específica, «S'han de sotmetre obligatòriament als procediments d'avaluació d'impacte ambiental i/o avaluació ambiental estratègica, els camps de boies pel fondeig regulat d'embarcacions».

3. Segons l'article 39.1 de la LECO «Els plans, els programes i els projectes que puguin afectar espais de la Xarxa Natura 2000, però que estan sotmesos a avaluació d'impacte ambiental no només per aquesta possible afecció, s'han de sotmetre directament al procediment

d'avaluació ambiental que correspongui, dins els procediments que preveuen la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, en els quals s'ha d'avaluar adequadament les repercussions al lloc de la Xarxa natura 2000»

- Subdirecció general de Biodiversitat Terrestre i Marina del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic de data 14 d'abril de 2023 que considera que les actuacions que es volen desenvolupar no tindran afecció negativa significativa sobre els valors naturals objecte de conservació de la ZEPA ES0000520 Espai marí del nord de Mallorca, sempre que es respectin les condicions següents:
- El promotor haurà de vetllar pel compliment de totes les mesures previstes per prevenir, corregir i controlar els efectes adversos de les obres sobre els valors naturals de la zona, així com del pla de vigilància de les instal·lacions i de l'estat del fons marí proposat.
- Durant la fase de funcionament caldrà vigilar de manera estricta que es compleixin les normes d'utilització del camp de fondeig. En concret, el vigilant del camp de boies haurà d'advertir als usuaris que no es pot cridar ni emetre sons forts i que, en el cas de voler baixar a terra, únicament es pot anar des de l'embarcador fins al far pel camí existent, i no es poden baixar cans, usar cap tipus d'altaveu ni volar drons.
- El tipus d'ancoratge ecològic a utilitzar, tal com indica el promotor, serà elegit segons les característiques del fons a l'àrea de fondeig, seleccionant aquell més respectuós amb les comunitats bentòniques de l'entorn.
- Tal com indica el promotor, s'evitarà, sempre que sigui possible, la instal·lació de les boies ecològiques sobre pradera de Posidonia oceanica, seleccionant per al seu emplaçament clarianes d'arena i zones de la pradera desproveïdes de vegetació.
- Els responsables de l'execució de l'obra hauran de fer arribar a aquesta Subdirecció General de Biodiversitat Terrestre i Marina (bzn-espaciosmarinos@miteco.es) les fotografies que mostrin la ubicació final i el tipus d'ancoratges ecològics utilitzats, així com la localització geogràfica final dels mateixos (coordenades GPS).
- La instal·lació d'aquests fondejos ecològics s'haurà de realitzar correctament garantint la menor afecció possible als fons. Fins i tot tractant-se d'un sistema de fondeig considerat ecològic, si la instal·lació no és adequada es pot produir afecció a aquest.
- Es realitzarà una inspecció prèvia a la instal·lació a la recerca d'exemplars de nacra (*Pinna nobilis*) espècie protegida declarada 'en situació crítica' per Ordre TEC/1078/2018, de 28 de setembre, a causa dels episodis de mortalitat massiva que estan causant patògens del gènere *Haplosporidium*. També s'inspeccionarà a la recerca de nacra de roca (*Pinna rudis*). En cas que es localitzin exemplars vius, es georeferenciaran i es contactarà amb aquesta Subdirecció General (bzn-biomarina@miteco.es), a l'efecte d'establir mesures per assegurar la protecció de les espècies.
- Abans de començar la instal·lació dels fondejos s'haurà de comprovar que no existeix presència de cetacis, aus marines o tortugues marines a la zona de desenvolupament de les mateixes. En cas d'albirar exemplars, s'hauran de posposar les activitats fins que no hi hagi risc per a aquesta fauna. Qualsevol incident amb qualsevol mena de cetaci, tortuga marina o au marina haurà de ser reportat a aquesta Subdirecció General (bzn-biomarina@miteco.es).
- Tots els elements a emprar hauran de ser dimensionats per resistir els esforços que puguin patir al llarg del període en què es trobin instal·lats a la mar, de manera que no es pugui produir el trencament d'aquests i la pèrdua al mar de les boies emprades o cap dels elements necessaris. Se seleccionaran els materials de manera que no es produeixi contaminació del medi marí ni s'afavoreixin processos de corrosió que puguin restar eficàcia a la instal·lació.
- El sistema de fondeig comptarà amb el dimensionament i els elements necessaris perquè cap de les seves parts es pugui arrossegar pels fons, com pot ser una boia mitjana de flotació, i haurà de tenir una folgança tan gran, que no suposi risc d'enganxament per a la fauna marina present als espais marins protegits.
- S'haurà de fer un seguiment sobre l'efectivitat del camp de fondeig plantejat en aquest projecte; en relació amb la millora de l'estat de les praderies de Posidònia. La informació obtinguda serà remesa en un informe del qual haurà de traslladar-se còpia a la Subdirecció General (bzn-espaciosmarinos@miteco.es).
- L'execució de les actuacions inclourà una adequada gestió dels treballs, maquinària i residus, que garanteixi que no es produeix cap contaminació o abocament al mar.
- Les boies de superfície hauran de tenir un etiquetatge amb les condicions d'ús, on s'indicarà el nombre màxim d'embarcacions, l'eslora permesa i les condicions de mar/vent on es poden utilitzar.
- Els elements que s'instal·lin han de ser objecte d'un manteniment adequat i la vigilància per assegurar que cadascuna de les parts

conserva les característiques adequades per a l'exercici de la seva funció; es comprovarà que tots els elements instal·lats a la mar es troben adequadament fixats i sense desenterrar, sense indicis de desgast o corrosió, amb flotabilitat adequada, etc., i es reposaran els danys al més aviat possible. Les tasques de comprovació s'han de fer amb la periodicitat suficient i, en tot cas, inferior a la vida útil que resulti esperable per al sistema instal·lat ateses les condicions de la seva ubicació. En aquest sentit, resulta també convenient realitzar la inspecció de tota la instal·lació després de temporals.

- Es recomana, en la mesura de la possible, aprofitar la instal·lació de les boies per retirar qualsevol residu existent a les zones de fondeig.
- Durant la utilització dels camps de fondeig, s'evitarà en la mesura del possible la generació de soroll per evitar molèsties a la fauna marina. Així mateix, està prohibit emetre sorolls o utilitzar substàncies o aliments (feeding) amb el propòsit d'atreure o repel·lir la fauna o modificar el seu comportament.
- A fi de reduir els riscos per a la fauna i flora marina, haurà de realitzar-se una tasca de conscienciació adreçada als usuaris dels camps de fondeig, sobre el valor de l'entorn en què es troben i les precaucions a tenir en compte per evitar danys, en especial, a praderies de posidonia oceànica, cetacis, aus marines i tortugues marines que poguessin trobar-se a l'entorn.
- En el cas de ferir una tortuga, cetaci o au marina o si hi ha un d'aquests animals emmallat, ferit o mort, s'haurà d'avisar a l'112 amb la major brevetat i indicant-ne la posició, hora i circumstàncies de la troballa. Així mateix, caldrà informar a aquesta Subdirecció General (bzn-biomarina@miteco.es).
- Tal com indica el promotor, durant el desmuntatge de les instal·lacions s'hauran de deixar instal·lats, i abalisats amb un petit bollari submergit, els ancoratges ecològics per a la seva utilització la temporada següent, de manera que se n'eviti la col·locació i retirada reiterada.
- Es prohibeix fer abocaments, de qualsevol naturalesa, a la mar.
- S'haurà de comunicar amb suficient antelació a aquesta Subdirecció General (bzn-espaciosmarinos@miteco.es) la data prevista per a la instal·lació dels fondejos.
- Es podrà posar en contacte amb el promotor agents mediambientals o personal al servei del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, per a un possible acompanyament durant la realització de les activitats i comprovació de compliment de les presents condicions.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat el criteris de l'annex III de la Llei 21/2013 d'AA i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en concret:

a) Característiques del projecte:

L'objecte del projecte és evitar el fondeig d'embarcacions amb àncores sobre fons marí de posidònia, a través de la instal·lació d'ancoratges ecològics de baix impacte ambiental, a la zona de sa Foradada.

Per a la delimitació del camp de boies s'ha tingut en compte el polígon establert al document «Anàlisi espacial de la capacitat de càrrega nàutica de les zones de fondeig de les Illes Balears, de Gómez, A.G., Balaguer, P., Fernández-Mora, A., Tintoré, J. 2021", i també s'ha tingut en compte la zona grafiada com a «praderies a regular» al Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la posidònia, i a més, s'han afegit zones considerades aptes per al fondeig.

S'instal·laran 30 ancoratges. Es preveu la instal·lació 28 ancoratges de tipus ecològic de sistema helicoidal-helix o Manta Ray clavats en el substrat del fons marí i 3 ancoratges mitjançant tac químic en fons rocosos. El model concret es definirà al projecte executiu. Cada amarratge disposarà de cap de fondeig que permet eliminar el principal element erosiu, la cadena, i boia de senyalització de baix impacte paisatgístic. Quan sigui possible es cercarà que els ancoratges ecològics s'instal·lin sobre clarianes lliures de posidònia.

b) Ubicació del projecte:

El projecte de camp de boies s'ubica a sa Foradada, a la costa nord de Mallorca, al terme municipal de Deià.

Es localitza dins la Xarxa europea Natura 2000, concretament a la Zona Especial de Conservació (ZEC) marina ES5310082 s'Estaca Punta de Deià, i també es localitza annex a la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) terrestre ES0000223 Sa Foradada. També es localitza a la ZEPA estatal ES0000520 Espai marí del nord de Mallorca.

A més, es localitza a l'àmbit marí del paratge natural de la serra de Tramuntana i és d'aplicació el Decret 19/2007, de 16 de març, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) de la serra de Tramuntana.

La ZEC marina ES5310082 s'Estaca Punta de Deià compta amb Pla de gestió Natura 2000, aprovat pel Decret 49/2015, de 22 de maig, pel qual s'aprova el Pla de Gestió Natura 2000 de la Serra de Tramuntana.

El camp de fondeig es situa sobre fons de posidònia, hàbitat d'interès comunitari prioritari d'acord amb la directiva europea d'Hàbitats.

c) Característiques del potencial impacte: el projecte presentat pot implicar impactes ambientals considerables tant per la fixació d'ancoratges sobre posidònia, que està prohibit per l'article 82 del PORN de la serra de Tramuntana, com per la instal·lació d'un amarratge a l'atracador de sa Foradada, per a embarcacions tipus creuer, per embarcar i desembarcar passatgers, que produirà impactes ambientals tant a l'àmbit marí com al terrestre i als hàbitats i espècies presents dels espais protegits Xarxa Natura 2000 i paratge natural de la serra de Tramuntana. Es produiran també impactes ambientals considerables durant la fase de funcionament de dites instal·lacions.

Conclusions de l'Informe d'impacte ambiental

Primer. Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte bàsic per a la instal·lació d'un camp de boies d'amarratge ecològiques a sa Foradada, terme municipal de Deià, firmat en data octubre de 2022, per part de l'administració, pel director del projecte, Juan Carlos Plaza Plaza, enginyer de camins, canals i ports, i per part de Tragsatec, com a autora del projecte juntament amb altres, per Olga Ruiz Martínez, Grau en Enginyeria Civil, atès que es preveu que dit projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013 i la seva modificació.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) continuarà com a mínim el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'annex VI, ambdós modificats per la Llei estatal 9/2018, així com pel que s'estableix als apartats de l'article 21 del Decret 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears (BOIB núm. 150, de 29 d'agost de 2020).

A més, d'acord amb l'art. 21.2 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, l'EIA ha d'incloure un annex d'incidència paisatgística que identifiqui el paisatge afectat pel projecte, els efectes del seu desenvolupament i, si escau, les mesures protectores, correctores o compensatòries, així com un annex consistent en un estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, la punta de demanda i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, i també la vulnerabilitat davant del canvi climàtic.

Cobrarà molta importància l'anàlisi d'alternatives que ha de justificar ambientalment l'alternativa elegida i el programa de vigilància ambiental que haurà d'incorporar, com a mínim, tot l'indicat sobre el seguiment.

S'hauran d'incloure, com a mínim, tots els aspectes esmentats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades.

Al projecte a presentar s'hauran de tenir en compte, com a mínim, també les consideracions següents:

1. El projecte s'ha de modificar i ha d'incorporar tot el que s'indica a aquest informe i als informes rebuts de les administracions afectades.
2. El punts de fixació sobre el fons només podran estar a zones lliures de posidònia, bé sobre fons arenós, bé sobre fons de roca (art. 82 PORN de la serra de Tramuntana).

S'ha d'eliminar el punt d'amarrament fix per a embarcacions de transport col·lectiu al mollet, ja que es considera que el desembarc massiu de persones en una cala tan reduïda, sense serveis i amb proximitat de llocs de nidificació d'espècies protegides, no és adient per a la conservació de la zona.

L'objectiu de distribució d'eslores ha de ser entorn a: un 50% de 0-9 m, un 35% de 9-15 m i un màxim de 15% de majors de 15 m.

L'eslora màxima no pot ser superior a 20 m.

S'ha de realitzar un estudi de capacitat de càrrega biològica de la zona i avaluar el número de boies compatible amb la conservació de l'hàbitat d'interès comunitari prioritari 1120 * posidònia oceànica.

S'ha d'incloure un estudi sobre l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies abans de la instal·lació del camp de fondeig, amb monitorització de: la posidònia; espècies marines; qualitat de les aigües amb analítiques de nutrients, matèria orgànica i contaminants; i de cada punt on es pretén ubicar l'ancoratge ecològic, amb informe i conclusions de dit estudi per part del tècnic ambiental expert en fons marí.

Per calcular la capacitat de càrrega biològica de la zona es recomana aplicar les indicacions incloses a l'informe del Servei de Planificació al

Medi Natural del tràmit d'avaluació ambiental estratègica del Pla de Ports de les Illes Balears (recollides al punt 12 de les consideracions tècniques de l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural de data 18 de maig de 2023 sobre el projecte bàsic del camp de boies a Cala d'Hort, expedient de la CMAIB núm. 13A/2023).

S'ha d'acompanyar la nova proposta de punts de fondeig d'un estudi científic sobre la caracterització del fons, amb batimetria i geolocalització dels punts de fondeig.

S'ha d'adjuntar una cartografia actualitzada del fons.

El projecte ha de incloure una franja de fondeig prohibit de 100 m d'amplada al voltant del polígon del camp de boies. Tant el polígon com la franja de 100 m hauran d'estar abalisats i comptar amb vigilància per al control del fondeig a ambdues zones.

Per tal d'evitar perills per a les persones que accedeixin a la cala, a més d'abalisar la zona de bany, s'ha d'abalisar un canal d'entrada i sortida per al desembarc a la cala en cas d'emergència o necessitat.

En el seu cas, per tal de retirar el nombre màxim de morts de formigó existents a la zona del camp de fondeig i que únicament restin els morts de formigó la retirada dels quals produiria afecció a la posidònia, el projecte ha d'incorporar un estudi realitzat per un expert ambiental subaquàtic sobre els morts de formigó existents a la zona i les conclusions sobre la conveniència o no de la seva retirada segons la possible afecció a les comunitats marines, amb ubicació i fotografia de cada punt. La no retirada s'haurà de justificar per l'afecció a la posidònia perquè forma una pradera continua que ha colonitzat el mort de formigó i s'ha d'anular per tal que no es pugui fer servir com a punt de fondeig.

3. Al disseny dels sistemes d'ancoratges ecològics del camp de boies a definir al projecte s'ha d'incorporar el següent:

- El tipus d'ancoratge ecològic a utilitzar serà el que ocasioni el menor impacte sobre el fons marí, i la tipologia serà manta-ray o sistema helicoidal- hèlix a fons arenós, i tac químic a fons rocós.
- Les línies d'ancoratge, que uneixen l'ancoratge amb les boies de superfície, no han de ser de cadena, sinó compostes d'un cap de polièster i una boia de flotació intermèdia, que permeti la flotabilitat de la línia i impedeixi el contacte de la línia d'ancoratge en repòs amb el fons marí.
- S'han de seleccionar els materials que no produeixin contaminació del medi marí ni afavoreixin processos de corrosió que puguin restar eficàcia a la instal·lació, així com tampoc hi pot haver elements que s'arrosseguin pel fons, que es perdin per la mar o que puguin provocar enganxament de la fauna marina.

4. El projecte ha de dur incorporat un manual de funcionament del camp de fondeig d'obligat compliment. Les obligacions d'aquest manual que impliquen cost s'han d'incloure al pressupost del projecte. Al manual hi han de constar, entre d'altres, les següents condicions:

- I. S'ha de preveure una disponibilitat suficient de boies a un preu més baix per a embarcacions d'eslora reduïda (< 8 m).
- II. Un 70% de les boies hauran de ser per a estades curtes, de manera que no s'ha de permetre la reserva per més de 48 hores consecutives, a fi de garantir l'accés al major nombre d'embarcacions possible mitjançant una ràpida rotació.
- III. S'ha de reservar almenys un 30% de boies per a estada curta (matí o tarda).
- IV. S'establirà un sistema de reserves en línia.
- V. No es permet el fondeig lliure al camp de boies instal·lat ni tampoc al fons sobre les praderies de posidònia oceànica.
- VI. S'ha de complir en tot moment l'estipulat pel Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la posidònia.
- VII. S'ha de complir el Pla de gestió Natura 2000, aprovat pel Decret 49/2015, de 22 de maig, pel qual s'aprova el Pla de Gestió Natura 2000 de la Serra de Tramuntana i el Decret 19/2007, de 16 de març, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) de la Serra de Tramuntana.
- VIII. El fondeig, entès com la fixació dels sistemes d'ancoratge sobre el fons marí, està prohibit sobre praderies de posidònia oceànica i sobre fons de maèrl a l'àmbit marí que delimita el Pla (art. 82 del PORN de la serra de Tramuntana).
- IX. Queda prohibit el fondeig d'embarcacions a les zones de bany degudament abalisades, d'acord amb l'article 73.1 del Reial decret 876/2014, del 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de costes.
- X. No es pot cridar ni emetre renous forts i s'ha d'evitar l'ús d'altaveus, que en tot cas ha de ser a un volum mínim que no pertorbi a la fauna

ni generi molèsties als altres usuaris del camp de boies.

XI. No està permès alimentar els animals ni llançar aliments a la mar.

XII. Està prohibit llançar residus sòlids o líquids a la mar així com buidar sentines i alliberar combustible.

XIII. Les embarcacions de serveis i gestió i les embarcacions de vigilància del camp de boies, s'intentarà que siguin silencioses.

XIV. La velocitat de les embarcacions quan transiten pel camp de boies no ha de superar els 3 nusos.

XV. Pel compliment del funcionament del camp de boies i les seves normes s'ha de comptar amb un servei de vigilància (independent del Servei de Vigilància de Posidònia), compost almanco per embarcació, patró i vigilant, i el seu homòleg per cobrir tornos rotatius, que han de patricular, tant de dia com de nit. A més de les funcions pròpies de la vigilància pel bon funcionament del camp de boies, aquest servei de vigilància serà l'encarregat de realitzar les funcions informatives per conscienciar als usuaris que estan a una Zona Especial de Conservació (ZEC), annexa a una Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), incloses a la Xarxa Europea Natura 2000, i a un paratge natural; de la normativa d'aplicació (Decret de posidònia, PORN de Tramuntana, Pla de gestió Natura 2000); de bon funcionament del camp de boies ecològiques i de bones pràctiques ambientals, que s'hauran d'explicar de paraula als usuaris i també s'haurà de fer entrega de fulletons informatius i de bones pràctiques ambientals dels camps de boies, que s'hauran d'haver elaborat i editat en diferents idiomes (almenys català, castellà, anglès).

Es poden consultar els fulletons elaborats pel Servei de Planificació al Medi Natural als següent enllaços:

https://www.caib.es/sites/xarxanatura/ca/bones_practiques_a_la_mar/

https://www.caib.es/sites/xarxanatura/ca/bones_practiques_a_la_costa/

XVI. Els residus que es localitzin a la zona del camp de boies s'han de retirar i entregar al seu corresponent gestor autoritzat, per part del servei de vigilància del camp.

XVII. S'ha de comptar amb un protocol d'actuació o pla de contingència davant esdeveniments de contaminació de l'aigua i dels efectes derivats.

XVIII. Pel compliment del funcionament del camp de boies i les seves normes s'ha de comptar també amb vigilància dotada d'autoritat.

5. El projecte ha d'incloure la contractació d'un expert ambiental subaquàtic sobre fons, hàbitats i espècies marines i s'ha de reflectir una partida pressupostària a tal efecte al pressupost del projecte. L'expert ha de supervisar la preparació de les obres i l'execució de les obres amb immersions aquàtiques, el funcionament del camp de boies, i el seguiment del camp de boies, i ha d'elaborar i firmar els informes i registres del seguiment.

6. El projecte i l'estudi d'impacte ambiental han d'incloure el programa de vigilància ambiental (PVA) on ha de constar un seguiment ambiental anual del projecte que inclogui la fase prèvia a les obres, les obres, el funcionament del camp de boies, la retirada dels elements desmuntables, període sense funcionament i la instal·lació a la temporada següent, i al pressupost de projecte hi ha de constar la partida corresponent al seguiment, detallant el cost de totes les mesures del seguiment que impliquen cost.

Dit seguiment ha d'incloure, a més de tot el referit a seguiment d'aquest informe i del que s'ha determinat al document ambiental sobre mesures, seguiment i registres:

- Apartat del seguiment sobre localització o no d'exemplars vius de nacra (*Pinna nobilis*), espècie protegida en situació crítica, i també de nacra de roca (*Pinna rudis*), i mesures dutes a terme al respecte.
- Apartat de seguiment sobre detecció o no de la presència de cetacis, aus marines o tortugues marines durant l'execució del projecte, i mesures dutes a terme en conseqüència.
- Apartat amb informe i conclusions sobre les tasques de retirada dels morts de formigó i comprovació de l'evolució futura del lloc, amb fotografies abans de la seva retirada, del lloc després de la retirada i del lloc anualment.

• Estudi sobre l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies abans de la instal·lació del camp de fondeig, durant el seu funcionament, després del funcionament i a l'època de repòs, amb monitorització de: la posidònia; espècies marines; qualitat de les aigües amb anàlisis de nutrients, matèria orgànica i contaminants; i de cada punt on s'ha ubicat l'ancoratge ecològic, amb informe i conclusions de dit estudi per part del tècnic ambiental expert en fons marí. El resultat d'aquest informe serà determinant per Ports IB per prendre la decisió de continuar amb el camp de boies anualment i només es continuarà si la praderia de posidònia presenta un estat de conservació favorable complint amb la directiva europea d'Hàbitats.

• Durant els dos primers anys de funcionament del camp de boies instal·lat, s'ha de realitzar un estudi de capacitat de càrrega biològica de la zona i avaluar el nombre de boies compatible amb la conservació dels hàbitats d'interès comunitari prioritari 1120 * Posidònia oceànica. A més, les dades obtingudes durant aquests dos anys també hauran de permetre calcular la demanada real de la instal·lació. En funció del resultat de l'estudi s'ha de concloure per part del tècnic ambiental expert en fons marí si existeix o no la conveniència de reduir el nombre de punts de fondeig.

Per calcular la capacitat de càrrega biològica de la zona es recomana aplicar les indicacions incloses a l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural del tràmit d'avaluació ambiental estratègica del Pla de Ports de les Illes Balears (recollides al punt 12 de les consideracions tècniques de l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural de data 18 de maig de 2023 sobre el projecte bàsic del camp de boies a Cala d'Hort, expedient de la CMAIB núm. 13a/2023).

• A més dels registres de seguiment que inclou el document ambiental s'han d'afegir més registres: el nombre de fulletons de bones pràctiques ambientals editats i del nombre dels distribuïts (1 per embarcació); nombre d'inspeccions realitzades per agents amb autoritat i nombre de sancions; nombre d'incidents detectats per abocaments de residus, tant sòlids com líquids; nombre d'incidents per afecció a la posidònia; nombre d'incidents d'afecció a la fauna marina i/o a aus marines (dades de nidificació).

• D'acord amb l'article 52.2 de la Llei 21/2013 es trametrà a la CMAIB un informe de seguiment sobre el compliment de les condicions. El Programa de Vigilància Ambiental (PVA) es farà públic a la seu electrònica de l'òrgan substantiu i es comunicarà a la CMAIB la seva publicació.

7. En la realització de les obres i/o execució del projecte:

- S'ha d'instal·lar una cortina o barrera protectora anti-terbolesa durant les obres que eviti que la resuspensió de sediments pugui afectar a la resta de la praderia i comunitats marines.

- Els residus que es localitzin a la zona del camp de boies durant la fase d'execució s'han de retirar i entregar al seu corresponent gestor autoritzat.

- Els ancoratges ecològics s'han d'ubicar sempre que sigui possible a clarianes d'arena i zones de la pradera desproveïdes de vegetació, evitant la seva ubicació sobre pradera de posidònia i comunitats marines, que haurà de quedar reflectit al pla de seguiment.

- En cas de localitzar exemplars vius de nacra (*Pinna nobilis*), espècie protegida en situació crítica, i també de nacra de roca (*Pinna rudis*), es recollirà al pla de seguiment i es trametrà aquesta informació al Servei competent en Protecció d'Espècies de la Conselleria competent en medi ambient i a la Subdirecció General (bzn-biomarina@miteco.es) del MITERD.

- En cas de detectar la presència de cetacis, aus marines o tortugues marines durant l'execució del projecte, s'hauran de seguir les ordres de l'expert ambiental, que poden consistir en l'aturada temporal de l'execució, i s'ha de recollir al pla de seguiment ambiental.

- La retirada dels morts de formigó i del tots els elements que formen dit fondeig (cadena, cordes, etc.) s'ha de fer amb el control ambiental d'un expert subaquàtic sobre fons, hàbitats i espècies marines. Únicament s'han de retirar aquests morts si no causarà més perjudici ambiental la seva retirada que deixar-los. S'ha de reflectir el procés al pla de seguiment.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que s'han de realitzar les consultes següents:

- Ajuntament de Deià.
- Direcció General de la Costa i la Mar- Estratègies Marines del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.
- Direcció Insular de Patrimoni del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca.
- Servei de Protecció d'Espècies.
- Servei d'Espais Naturals.
- GOB
- Amics de la Terra.

Es recorda que:

• El projecte està sotmès a l'autorització ambiental a què es refereix el decret de posidònia que haurà d'emetre la Direcció general competent en matèria d'Espais Naturals i Biodiversitat, tal i com s'estableix a l'article 5.2: «Quan correspongui a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears l'autorització de l'article 61 de la Llei 42/2007, l'ha d'atorgar la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, a través de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat, que ha de tenir en compte les prescripcions d'aquest Decret i les que s'estableixin, si és el cas, en el marc dels procediments d'avaluació ambiental».

- S'hauran de tenir en compte bones pràctiques per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica:
https://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/1/documents_dinteres_qualitat_de_laire-780/?mcont=3180

Segon. El present informe ambiental, que actua com a document d'abast, es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i a la seu electrònica de la CMAIB, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè tècnic d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

(Signat electrònicament: 5 de desembre de 2023)

La directora general de Coordinació i Harmonització Urbanística

Maria Paz Andrade Barberá

Per suplència de la presidència de la CMAIB

(BOIB núm. 106 de 29 de juliol 2023)

